

Bilag 1 - Kommissorium for Kommunernes It-Arkitekturråd

Baggrund

Der investeres massivt i digitalisering af den kommunale sektor. Der er forventning og krav om, at digitaliseringen skal bidrage til at transformere den kommunale opgavevaretagelse, for at sikre både mere effektive kommuner og en attraktiv kommunal service. Digitalisering bliver fremadrettet en afgørende del af de kommunale kerneopgaver, og transformationen er i fuld gang. Det er en udvikling, hvor kommunerne selv har sat sig i førersædet.

Styring af it-arkitekturen er en af de afgørende forudsætninger for, at kommunerne kan høste gevinster ved digitaliseringen. Arkitekturstyring skal understøtte en effektiv opgavevaretagelse og en helhedsorienteret service til borgerne. Data skal bruges til intelligent beslutningsstøtte. Samtidigt har kommunerne et stort fokus på, at skabe den rigtige bevægelse i markedet, så kommunerne til fornuftige priser kan købe innovative løsninger, som understøtter en effektiv digital service.

I den fælleskommunale digitaliseringsstrategi 2010-2015 er der fastsat fem overordnede målsætninger, som arkitekturstyringen skal bidrage til at realisere: Sammenhængende it, genbrug af data og funktionalitet, forandringsrobust it, mulighed for leverandørskifte uden tekniske barrierer samt driftsstabile og pålidelige løsninger¹. Det kræver en aktiv, tværgående arkitekturstyring og kommunerne er i fuld gang med at realisere målene både i fællesskab og lokalt. Samtidig er det vigtigt, at fastholde og udbygge det igangværende samarbejde med det statslige og regionale niveau.

Rammearkitekturen

Rammearkitekturen er den fælleskommunale vej til sammenhængende, fremtidssikret og effektiv it-understøttelse – udviklet på et flerleverandørmarked. Derved er det væsentligste omdrejningspunkt for arkitekturrådets arbejde den til enhver tid gældende fælleskommunale rammearkitektur. Rammearkitekturen er den fælles “byplan” for det fælleskommunale it-landskab med et fælles sæt af byggetregler, som alle leverandører skal bygge ud fra

Kommunerne ønsker, at alle leverandører anvender samme rammearkitektur, for at sikre sammenhæng mellem løsningerne på tværs og genbrug af løsninger og løsningselementer. Således fastsætter rammearkitekturen, hvordan it til kommunerne fremover skal udvikles, for derved at sikre, at vi på én gang kan arbejde med mange leverandører, samtidig med at vi sikrer genbrug og sammenhæng i opgavevaretagelsen.

Rammearkitekturen skal bl.a. indeholde:

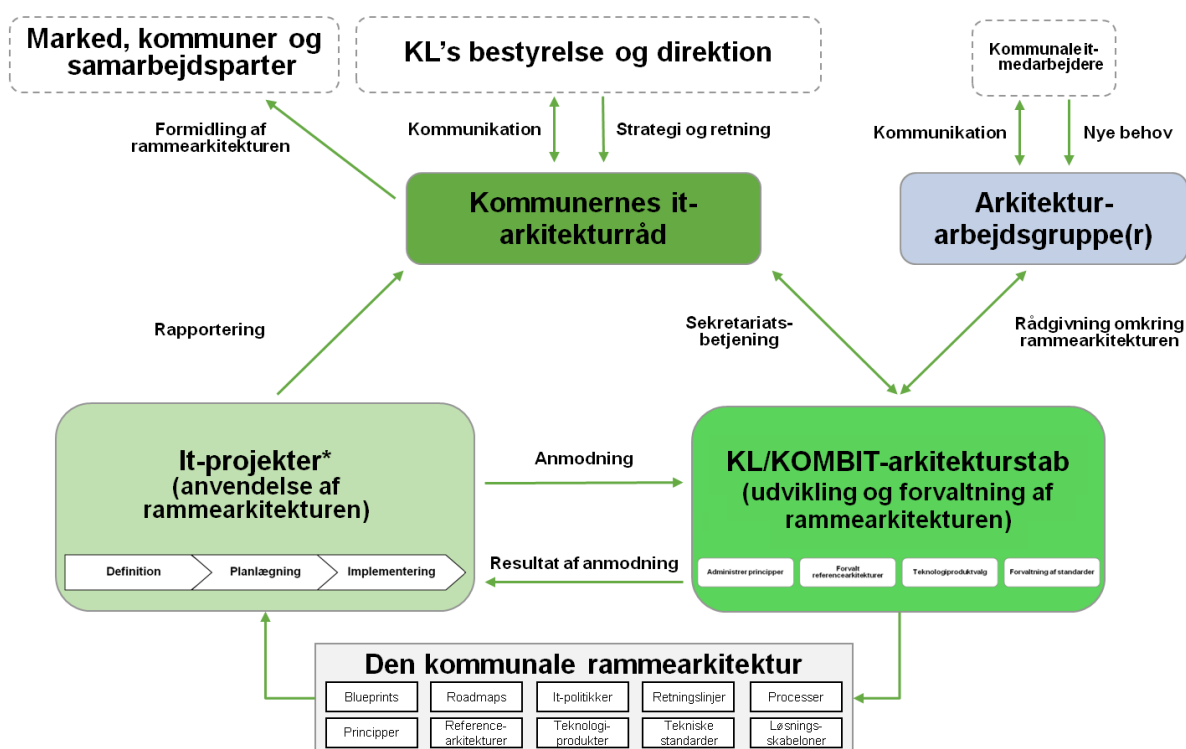
- Mål og visioner for vores fælleskommunale it
- Principper og retningslinier for udvikling

¹ Her i forkortet form.

- Strategier for en gradvis migration fra det nuværende it-landskab
- Standarder for beskrivelsesmodeller (begrebsmodeller, arbejdsgange m.m.)
- Komponentmodel for fælles ”byggeklodser”
- Integrationsmodeller
- Driftsmodeller

Arkitekturen realiseres som udgangspunkt gennem fælleskommunale projekter, herunder hos KOMBIT, projekter i kommunerne og/eller i samarbejde med staten. Intentionen er, at alle projekter så vidt muligt skal følge rammearkitekturen, og at alle projekter skal bidrage til at udbygge/styrke rammearkitekturen. Efterhånden, som der bliver flere og flere fælles standarder, byggeblokke og komponenter, vil disse indgå som en del af kravspecifikationen i forbindelse med udbud.

Organisering omkring arkitekturrådet

*KOMBIT, Kommunale og fællesoffentlige

- **It-projekter**

De projekter, som anvender rammearkitekturen, dens standarder, byggeblokke og principper m.v. Beslutning om arkitektur ligger altid i det enkelte projekt, i samråd med KL/KOMBIT's arkitekturstab, med mulighed for at trække på faglig sparring fra de kommunale it-arkitekter. It-projekterne udarbejder i forbindelse med arkitekturvalg en orienterings- og afvigelsesrapport efter en fælles skabelon for at informere om brugen af rammearkitekturen i projekterne. Rapporterne behandles af it-arkitekturrådet med henblik på løbende at følge op på rammearkitekturens operationaliserbarhed i praksis. Projekterne kan både

være fælleskommunale projekter, herunder KOMBIT-projekter, lokale projekter eller fællesoffentlige projekter.

- **KL/KOMBIT-arkitekturstab**

Den fælleskommunale rammearkitektur forvaltes af KL/KOMBIT-arkitekturstaben og udvikles løbende i samarbejde mellem KOMBIT, KL og kommunerne. Det er arkitekturstabens opgave at udarbejde og vedligeholde arkitekturelementer på baggrund af erfaringer fra projekterne, at besvare anmodninger fra konkrete it-projekter og at involvere de kommunale arkitekter via netværket. I de konkrete KOMBIT-projekter allokerer KOMBIT it-arkitektbistand fra staben eller eksternt.

- **Arbejdsgrupper – med udgangspunkt i netværket af kommunale forretnings- og it-arkitekter**

Arkitekturrådets arbejdet understøttes af et netværk af kommunale forretnings- og it-arkitekter, som gennem deltagelse i arbejdsgrupper, åbne høringer m.v. har indflydelse på de operationelle dele af den fælles arkitekturstyring. Med udgangspunkt i netværket dannes arbejdsgrupper, som arbejder med særlige emner, som efterfølgende lægges i rammearkitekturen til fælles brug. Bemandingen består af kommunale arkitekter og arkitekter fra KL/KOMBIT. Sekretariatet for arkitekturrådet faciliterer i samarbejde med arkitekturstabens netværkets og arbejdsgruppernes aktiviteter.

- **Den kommunale rammearkitektur**

Rammearkitekturen indeholder de rammer (byggeblokke, komponenter, principper, standarder m.m.), som kommunerne i fællesskab er blevet enige om, og som vi baserer vore projekter på. Arkitekturen skal være operationel, synlig og dynamisk. Rammearkitekturen er bl.a. resultatet af arbejdet i bl.a. arkitekturarbejdsgrupperne.

- **Kommunernes It-Arkitekturråd**

Den samlede enhed for den retningsgivende fælleskommunale rammearkitektur. Arkitekturrådet står formelt inde for kvalitet og indholdet i rammearkitekturen. Rådet har ikke beslutningskompetence overfor de enkelte projekter. Afgørelser fra rammearkitekturen i projekterne skal rapporteres og behandles i rådet med det formål at generere ny viden om rammearkitekturens operationalitet og derved kvalificere rammearkitekturen. Endvidere bidrager rapporteringen til at styrke omverdenens tillid og opbakning til kommunernes fælles retning. Arkitekturrådet understøttes af et sekretariat i KL, arkitekturarbejdsgrupperne samt den faste KL/KOMBIT-arkitekturstab.

- **Forretningsudvalget**

Forretningsudvalget for Kommunernes It-Arkitekturråd består af rådets kommunale formand, herudover 1 eller 2 kommunale medlemmer, den ansvarlige kontorchef for arkitekturrådet i KL samt sekretariatet i KL og KOMBIT. Forretningsudvalget arbejder operationelt mellem rådets møder med at sætte retning for rådets arbejde på både kort og lang sigt samt den konkrete planlægning af både rådets møder og igangværende udviklingsaktiviteter. Det er arkitekturrådet, som vælger forretningsudvalgets kommunale medlemmer.

Formål

Formålet med arkitekturrådet er – i samarbejde med KL's ledelse og kontaktudvalg – at tage et **hovedansvar** for at udarbejde og udbrede fremtidens fælleskommunale "it-byplan", forankre arkitek-

turstyring i kommunerne og derved sikre kommunerne et slagkraftigt værktøj til sammenhængende, fremtidssikret og effektiv digital forretningsudvikling.

Opgaver

Arkitekturrådets opgaver vil bl.a. bestå af:

- at påtage sig ejerskab af de retningsgivende dele af rammearkitekturen (vision, mål, principper m.m.)
- at sikre fortsat videreudvikling af den fælleskommunale rammearkitektur
- at understøtte en lokal forankring af arkitekturstyring i kommunerne, herunder at opbygge, samle og dele viden, der gør kommunerne i stand til at stille de rigtige krav til it-leverandørerne
- at sikre opbygning af fælles anbefalinger for en række arkitekturkrav, som eksempelvis arkitekturprincipper, beskrivelsesformer, standarder m.m.
- medvirke til at sikre løbende ”alignment” mellem de konkrete projekter og den fælleskommunale og fællesoffentlige it-strategi
- løbende at medvirke til at konkrete arkitekturinitiativer og projekter, herunder konkrete løsninger, reelt giver den forventede **værdi** for den enkelte kommune og kommunerne samlet set
- sikre et fundament for fælleskommunal opbakning til eksempelvis rammearkitektur, standarder, arkitekturprincipper m.m.
- at kommunikere og operationalisere rammearkitekturen, for derved at opbygge forståelse for kommunernes fælles rammearkitektur
- at komme med anbefalinger til fælles standardmodel for governance af fælleskommunale arkitekturprodukter og konkrete løsninger
- at prioritere og indstille anskaffelse/udvikling af konkrete fælleskommunale arkitekturprodukter til beslutning i KL’s ledelse/kontaktudvalg
- at styrke KL’s interessevaretagelse i forbindelse med det fællesoffentlige digitale samarbejde, herunder STS, OIO og de enkelte ressortministerier
- at udtale sig om større, strategisk vigtige fælleskommunale eller tværoffentlige enkeltprojekter, efter forudgående anmodning fra KL’s eller KOMBIT’s bestyrelser
- at drøfte it-arkitektoniske problemstillinger generelt, for eksempel efter anmodning fra KL’s eller KOMBIT’s direktioner.

Der vil være en række faste punkter på dagsordenen, som f.eks., rapportering fra projekter m.v.

Arkitekturrådet udarbejder løbende en oversigt over, hvilke konkrete initiativer der fokuseres på i den kommende periode.

Arkitekturrådets medlemmer

Rådet består af:

7 repræsentanter fra kommunerne, inkl. Kit@

2 repræsentanter fra KL

1 repræsentant fra KOMBIT

Rådets medlemmer er chefer med kompetencer inden for digital strategi og ledelse samt arkitekturstyring. Mindst et medlem er fra de kommunale it-chefers forening Kit@, ligesom det tilstræbes, at en af de kommunale repræsentanter rekrutteres fra KOMBIT's porteføljegruppe. Videre tilstræbes en balance mellem medlemmer fra centrale digitaliseringsenheder og kommunernes forretningsenheder.

Medlemmer udpeges af KL's direktion, og medlemskabet er personligt.

Formandskabet går på skift for tre år ad gangen, svarende til 12 ordinære møder i arkitekturrådet.

Arkitekturrådets interesser

- Kommunale beslutningstagere og chefforeninger
- KL
- KOMBIT
- Digitaliseringsstyrelsen og andre relevante styrelser
- Regioner
- Leverandører
- Brancheforeninger
- Politikere
- Medier
- Med flere

Arbejdsform

Som udgangspunkt mødes rådet fast 4 gange årligt. Hyppigere mødefrekvens kan aftales, ligesom ekstraordinære møder kan arrangeres.

Som udgangspunkt vil møderne foregå i KL-Huset, men andre lokationer kan aftales.

Dagsorden og mødemateriale udsendes 1 uge før mødet.

Møderne vil typisk være heldagsmøder, men selvfølgelig afstemt efter behov.

Digitale møder kan anvendes i forbindelse med arbejdsgrupper og lignende.

Kommunikation

Det er vigtigt, at der er åbenhed og transparens i rådets arbejde. Derfor publiceres dagsordener, referater og andet mødemateriale, ligesom der løbende kommunikeres åbent om rådets arbejde.

Som kommunikationsplatform anvendes kl.dk. og rammearkitektur.dk. KL er ansvarlig redaktør.

Finansiering

For at kunne trække på ekstern rådgivning, facilitere og drive arbejdsgrupper, invitere eksterne oplægsholdere og etablere en god kommunikationsplatform, er der bevilget midler fra Digitaliseringspuljen, ligesom KOMBIT medfinansierer sekretariatet.

Sekretariat

Sekretariatsbetjening varetages af KL i samarbejde med KOMBIT.

Mandat

Rådet er rådgivende overfor KL og KOMBIT. Rådet kan af egen drift udarbejde anbefalinger til behandling i KL.

Rådet træffer beslutninger om, hvilke anbefalinger rådet giver vedrørende kommunernes fælles it-arkitektur.

Beslutningstagerne kan anmode rådet om at tage stilling til specifikke spørgsmål, for at kunne tage beslutninger på et oplyst grundlag.

Rådet kan igangsætte projekter, arbejdsgrupper og analyser efter behov inden for de økonomiske rammer, som rådet har.